

Verbeek's broederij zoekt onderdak voor een groeiend aantal opfokhennen

Leghen opfokken voor ander staltype

Het Europese verbod op het houden van leghennen in kooien per 2012 heeft ook gevolgen voor de opfok. Om de jonge leghennen klaar te stomen als leghen in een alternatief houderijsysteem moeten ook de opfokkers hun huisvesting aanpassen. Dat is nog een hele klus, vertelt Bert van Nijhuis, productiemanager opfok bij Verbeek's broederij en opfokbedrijven.

Tekst: Stefan Buning
Beeld: Gerard Burgers

Ruim een jaar, tot 1 januari 2012 om precies te zijn. Zo veel tijd hebben houders van leghennen nog om over te schakelen van een kooisysteem op een alternatieve en diervriendelijke huisvesting als volière- en scharrelstallen. Op deze datum treedt namelijk het Europese verbod op het houden van leghennen in traditionele kooien in werking.

Het aanstaande kooiverbod heeft niet alleen gevolgen voor de pluimveehouders met leghennen, ook de opfok van leghennen zal zich aan de nieuwe huisvestingssystemen moeten aanpassen, vertelt Bert van Nijhuis, manager opfok bij broederij Verbeek in Renswoude. Het bedrijf heeft ongeveer 100 opfokkers van leghennen onder contract staan. „De opfokhennen moeten in dergelijke systemen passen. Een hen die niet aan ruimte gewend is, zal moeilijk in een volière- of een scharrelstal kunnen aarden. Het is onze taak om hennen te leveren die zo in de nieuwe huisvestingssystemen passen”, vat hij het probleem samen. Omschakelen kost tijd. En die wordt steeds schaarser. „We leveren nu nog een fors aantal kooihennen. Die zullen we volgend jaar als alternatief hen moeten leveren en we kunnen niet meer in een kooi opfokken. Er zijn wel wat kooiopfokkers die ombouwen, maar onvoldoende om in de behoefte van 2012 te voorzien.”

EUROPEES KOOIVERBOD PER 2012

Begin 2010 beschikte Nederland volgens Bert van Nijhuis van broederij Verbeek in Renswoude nog over 10 miljoen leghennen op kooi. Deze moeten voor 1 januari 2012 allemaal zijn overgeschakeld op alternatieve diervriendelijke huisvestingssystemen. Of de gewraakte kooi in heel Europa per 2012 is verbannen, is nog maar de vraag. Het Productschap Pluimvee en Eieren (PVE) gaf onlangs aan dat in een aantal lidstaten de omschakeling naar alternatieve huisvestingssystemen te traag verloopt. Bovendien wordt er volgens het PVE in veel landen onvoldoende gehandhaafd. In 2009 werd nog bijna 70 procent van de Europese eieren gelegd door hennen in traditionele kooien. De situatie leidt volgens het productschap tot scheve verhoudingen en concurrentievervalsing in Europa. Het Europees Parlement zoekt momenteel naar maatregelen die het kooiverbod bespoedigen. Een van de ingrepen is het 'wegnemen van het financiële voordeel', het duurder maken van de in kooien geproduceerde eieren. Daarnaast worden lidstaten aangemoedigd om maatregelen te treffen die het omschakelen bespoedigen, zoals de controle op huisvestingssystemen.

Ook niet-pluimveehouders kunnen zich, volgens Bert van Nijhuis, melden voor de opfok.

Jaarlijks groeit de alternatieve opfokcapaciteit met 20 procent.

Alternatieve opfok

Het kooiverbod trekt een zware wissel op de leghennensector. Veel oudere opfokkers van 55 jaar en ouder staan voor een strategische keus van doorgaan en investeren in het bedrijf of stoppen. Een grote groep kiest voor het laatste. „Een beperkt deel kiest voor continuering van het bedrijf en komt terug in de alternatieve opfok. Te weinig om in de behoefte van leghennen te voorzien”, verwacht de manager opfok.

Om die reden is Verbeek dringend op zoek naar boeren die voor het bedrijf de opfok van leghennen willen gaan verzorgen. Er is ruimte voor ongeveer 1 miljoen opfokhennen, dat komt overeen met 400.000 opfokplaatsen.

Verbeek heeft er geen voorkeur voor of de potentiële opfokkers bestaande pluimveehouders zijn die willen omschakelen of akkerbouwers die een neventak willen starten. „Dat boeren huiverig zijn

omdat ze geen kennis van opfok hebben, hoeft geen belemmering te zijn. Ze krijgen intensieve begeleiding van ons.”

Broederij Verbeek is vanaf het moment dat duidelijk werd dat het kooiverbod onafwendbaar was, bezig met de omschakeling naar alternatieve opfok. Eerst voornamelijk bij de eigen opfokkers en sinds een aantal jaren ook intensief buiten de bestaande opfokrelaties met de campagne 'Opfokkers gezocht'.

Het bedrijf doet er alles aan om bij potentiële opfokkers in beeld te komen. Op beurzen, op hun website en in persoonlijke contacten probeert Verbeek boeren voor zich te winnen. Dat lukt voor een deel, maar er blijft ruimte voor meer. Met het aantal nieuwe opfokkers kan het bedrijf nog niet in de behoefte voorzien.

Dat boeren niet direct happig zijn om in nieuwe systemen als nivo varia, het huisvestingssysteem dat Verbeek propageert, te investeren, kan Van Nijhuis wel enigszins begrijpen. „Een opfokplaats kost ongeveer 15 euro bij de

bouw van een nieuwe stal. Daar staat een vergoeding tegenover die de agrarische sector kritisch maakt zeker als je met honderd procent financiering moet beginnen.”

Een andere factor die meespeelt is dat de vergunningverlening van nieuwe intensieve pluimveestallen op weerstand van omgeving en gemeente leidt. „Het traject van het maken van plannen tot het oplossen van de eerste ronde duurt ongeveer twee jaar. Worden er bezwaren tegen de bouw gemaakt, dan neemt de procedure al snel een jaar extra in beslag voordat je bij de Raad van State alsnog je vergunning krijgt”, weet de manager opfok uit ervaring.

Pluimveerechten

Alle boeren zijn voor Verbeek interessant als opfokker, stelt Van Nijhuis, al hebben vleeskuijkenhouders wel een voordeel ten opzichte van boeren die met een nieuwe tak willen beginnen. „Pluimveehouders beschikken al over de nodige pluimveerechten.”

De broederij biedt haar opfokbedrijven een contract aan voor minimaal drie jaar. De vergoeding per week per goed afgeleverd dier kan fluctueren naarmate de bezetting boven het minimum aantal dieren in de stal komt. Hoeveel boeren per dier exact krijgen, wil Van Nijhuis uit concurrentieoverwegingen niet vertellen.

De boeren die voor Verbeek leghennen opfokken werken met het nivo varia-systeem. Dit type huisvesting beschikt over verschillende etages. Het zorgt volgens de manager opfok voor gezonde dieren. „In de nivo varia-stal moeten de opfokhennen constant bewegen om aan eten en drinken te komen, dat op verschillende hoogtes wordt aangeboden. Dit zorgt er voor dat de hennen straks in de volièrestal direct goed kunnen functioneren en produceren. Ze zijn immers gewend om te bewegen. Om die reden willen ook scharrelleg-pluimveehouders de opfok uit de nivo varia.”

Hoewel de legpluimveesector voor een omvangrijke en ingrijpende omschakeling staat, ziet Van Nijhuis de toekomst voor deze branche positief in. „Het kooiverbod geldt voor heel Europa. Ik verwacht dat door het kooiverbod een krapte op de Europese markt zal ontstaan voor eieren met goede prijzen, net zoals in 2009 in Duitsland gebeurde toen daar de leghennenbedrijven massaal overstapten op de nieuwe systemen.”

(advertentie)

SALLAND OLIE INDOOR TRACTOR PULLING

ZATERDAG 22 JANUARI 2011
IJSELHALLEN ZWOLLE

AANVANG: 11.00 UUR EN 18.00 UUR

Kaarten zijn verkrijgbaar via www.indoortractorpulling.nl